

Norconsult Norge As
Olav Klungre
Postboks 626
1303 SANDVIKA

Deres ref.:
52602212

Deres dato:

Vår ref.:
26/44882-2
26/88657

Vår dato:
11.06.2026

Svar på søknad om dispensasjon fra fredning - riving av DGPS-anlegg og mast nær fredete Skomvær fyr - gnr 1 bnr 1 - Røst kommune

Nordland fylkeskommune viser til søknad mottatt 23.04.2026 og informasjon mottatt 17.03.2026 og 12.05.2026 om dispensasjon fra fredning av Skomvær fyrstasjon kulturminneID: 87537, gnr 1 bnr 1 i Røst kommune.

Ansvarlig søker
Norconsult

Omsøkte tiltak

Tiltaket gjelder riving av DGPS-stasjon nær Skomvær fyrstasjon.

Riving gjelder:

1. 2 master inkludert bardunering og ei instrumenthytte inkl. synlige ledninger
2. 2 GPS antenner på fyrtårnet, kulturminneID 87537-1
3. 1 GPS antenne på en tidligere låve, kulturminneID 87537-3

Fredningshjemmel og myndighet

Etter kulturminneloven §§ 15a og 19, kan departementet i særlig tilfelle gjøre unntak fra vedtak om fredning og fredningsbestemmelser for tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i det fredete kulturminnet eller -miljøet. Fylkeskommunen/Sametinget er rette myndighet til å vurdere om dispensasjon skal gis, jf. forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven §§ 3 (4) og 4.

Vedtak

Med hjemmel i lov av 9.juni 1978 nr 50 om kulturminner (Kulturminneloven) §15a, første ledd og §19 tredje ledd, gis det dispensasjon til å gjennomføre følgende tiltak på Skomvær fyrstasjon, kulturminneID 87537, gnr 1 bnr 1 i Røst kommune.

1. Rive 2 master inkludert bardunering og ei instrumenthytte inkl. synlige ledninger
2. Fjerne 2 GPS antenner på fyrtårnet, kulturminneID 87537-1
3. Fjerne 1 GPS antenne på en tidligere låve, kulturminneID 87537-3

Dispensasjon er gyldig på følgende vilkår

Adresse:	Besøksadresse:	Telefon:	Samfunnsutvikling
Postmottak	Prinsensgate 100	75650000	Kulturminner
Fylkeshuset	Org.nr.:	E-post:	Ane Sofie Kjelland
8048 Bodø	964 982 953	post@nfk.no	Tlf.: 75652112

1. Tiltak utføres i henhold til oversendt dokumentasjon.
2. Reparasjoner skal skje etter antikvariske prinsipper.
3. Ved tetting/reparasjon av bygninger hvor antenner fjernes, skal det brukes samme materiale og håndverksmessige metode som eksisterende.
4. Det skal ved tetting/reparasjon av bygninger hvor antenner fjernes brukes samme overflatebehandling som eksisterende.
5. Tetting og tiltak på fredete bygg skal utføres av håndverker/firma med kompetanse innen bygningsvern.
6. Ved eventuelle endringer skal Nordland fylkeskommune kontaktes for avklaring.

Når arbeidet er ferdig skal det sendes inn dokumentasjon som viser hvordan arbeidet har blitt utført og det endelige resultatet.

Tillatelsen er gyldig i 3 år etter at vedtaket er mottatt

Kort om kulturminnet og formålet med fredningen

Skomvær fyrstasjon ligger på en øy langt til havs sørvest for Røst. Fyrstasjonen ble opprettet i 1887 og er et kystfyr. Anlegget ligger i et frodig og åpent kulturlandskap med dyrkingsspor. Stasjonen har et høyt, slankt støpejernstårn. De øvrige bygningene er samlet tett rundt tårnet og omfatter maskinhus, boliger og uthus. Naust og landing ligger et stykke nedenfor.

Innenfor fredningsområdet er det foruten bygningene er det i kulturmiljøet hage, gjerde, sisterner, rødmalte stangjernsrekkverk, gangvei, flaggstang, oljebeholdere, antennehus, radiomaster og landing. Fyrstasjonen ble automatisert og avfolket i 1978.

Formålet med fredningen av fyrstasjonen er å bevare et kulturhistorisk og arkitektonisk verdifullt bygningsanlegg tilknyttet sjøfart, fyrvesen og kystkultur med fyrtårn og øvrige bygninger på fyrstasjonen og området rundt fyrstasjonen.

Tiltakets innvirkning på kulturminnet

DGPS-systemet med master og antenner kan fortelle noe om utviklingen i navigering langs kysten av Norge og kan sies å være en del av historien om avfolking og automatisering av fyrstasjonene rundt om i landet. Når en fjerner det tekniske anlegget, selv om dette ikke er i bruk, vil en videre fjerne synlige spor av utviklingen i maritim navigasjon. Fylkeskommunen vurderer likevel at fjerning av antenner, master, instrumenthytte og synlige ledninger ikke vil forringe fyrstasjonen eller formålet med fredningen. Søker viser til at en av mastene har falt ned i en vinterstorm, og fylkeskommunen vurderer at det å fjerne resterende mast vil øke sikkerheten til området.

Fylkeskommunen vurderte i dispensasjonssøknad i 2015 (ref.: 15/3687-2) at tålegrensen for tilleggsmontering av utstyr på fyrtårn 87537-1 var nådd. Fylkeskommunen vurderer derfor at det å nå fjerne to antenner på fyrtårnet vil ha positiv innvirkning på kulturminnet og -miljøet.

Vurdering om tiltaket er et vesentlig inngrep på kulturminnet

Nordland fylkeskommune vurderer at fjerning av tilleggsutstyr ikke vil være et vesentlig inngrep på kulturminnet eller -miljøet. Mastene som fjernes vil være det mest synlige tiltaket. Fylkeskommunen vurderer at fjerning av gjenstående mast ikke vil forringe

kulturminneverdiene da den vil stå uten vedlikehold dersom de blir stående, og vil potensielt kunne gjøre skade på resterende kulturmiljø ved ukontrollert fall i storm.

Vurdering om tiltaket er et særlig tilfelle

Fylkeskommunen vurderer at tiltaket er et særlig tilfelle, og har i behandling av dispensasjon lagt særlig vekt på DGPS-anleggets potensiale til å gjøre skade på de fredete bygningene da utstyret ikke lenger er i bruk og derfor ikke vil bli vedlikeholdt på samme måte som tidligere.

Forholdet til annet lovverk

Hvis tiltaket krever tillatelse etter annet lovverk, må søker sørge for dette, før tiltaket kan gjennomføres. Dette kan for eksempel være aktuelt for tiltak som er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven § 20-1.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til overordnet forvaltningsmyndighet, jf. Forvaltningslovens § 28. En eventuell klage sendes Nordland fylkeskommune innen tre uker etter at dette brevet er mottatt, jf. Forvaltningsloven § 29. Hvis Nordland fylkeskommune ikke tar klagen til følge, sendes den videre til Riksantikvaren som avgjør saken med endelig virkning.

Har du spørsmål kan du kontakte saksbehandler Ane Sofie Kjelland tlf. 75652112, e-post: anekje@nfk.no

Med vennlig hilsen
Trym Sundseth
konstituert faggruppeleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Hovedmottakere

Norconsult Norge As Avd	Poststboks 514	6803	FØRDE
Førde			

Kopi til

Riksantikvaren	Postboks 1483 Vika	0116	OSLO
----------------	--------------------	------	------